60e jaargang — N° 97. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag 6 December 1913.

Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée**, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt s woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

Telefoon N^r 12

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Twee maal per week, **4** fr. per jaar
Een maal » **3** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : **15** centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad : **1** frank den drukregel.

EERSTE BLAD

De personen die een abonnement aan den POSTRIJDER voor 't jaar 1914 nemen, zullen ons blad kosteloos ontvangen van den dag hunner inschrijving tot 31 Dec. aanst.

Nieuwjaars Prijsraadsel
van den Postrijder

Ik ben in den appel.
Maar niet in de peer ;
Ik zit bij de dame,
Maar niet bij den heer ;
'k Zit niet in het venster,
Maar wel in het raam.
Zegt, radertjes, zegt eens
Hoe is nu mijn naam ?

40 SCHOONE PRIJZEN

waarvan wij de lijst in ons nummer van Zaterdag aanstaande zullen afkondigen, zullen tusschen de goede oplossers van dit Nieuwjaars Prijsraadsel uitgeloot worden.

De uitloting zal publiek plaats hebben in ons verkoophuis, Groote Markt, 37-39, Tongeren, op Donderdag 29 Januari, om 10 ure 's morgens.

In ons nummer van Zaterdag 31 Januari, zal de uitslag afgekondigd worden en in hetzelfde nummer geven wij het prijsraadsel voor de maand Februari.

Om te kunnen deelnemen aan onzen jaarlijkschen raadselprijskamp, moet men drie voorwaarden vervullen :

1° Geabonneerd zijn aan den *Postrijder*.
2° De abonnementsprijs voor 1914 betaald hebben.
3° De oplossing schriftelijk insturen vóór *Dinsdag 27 Januari*.

Wij herinneren aan onze lezers dat wij buiten dit jaarlijksch prijsraadsel, iedere maand een raadsel mededeelen, met vier prijzen, met telkens een *zakuurwerk* of een *wekker* als eerste prijs.

Dit jaar werden er aldus tien raadsels, met telkens vier prijzen afgekondigd, zoodat onze abonnenten **40 PRIJZEN** gewonnen hebben en met de 40 prijzen die aan ons nieuwjaarsraadsel verbonden zijn, maakt dit te samen

80 PRIJZEN

die door onze lezers kunnen gewonnen worden.

Hoed af voor de Vrouwen!

Een weetgierige, die veel doet aan zedenstudie, verzocht de lezers van een katholiek blad deze twee vragen te beantwoorden :

1° Is het waar dat er veel meer mannen dan vrouwen in de gevangenissen zitten ?
2° Welke zijn daar de redenen van ?

Onze man had eenen prijs uitgeloofd aan hem die 't beste, 't meest afdoende antwoord in zou sturen.

Ziet nu hoe het bekroonde antwoord luidde — de statistieken, er in aangeduid, betreffen Frankrijk.

Op de eerste vraag :

« Ja, 't is waar, er zitten veel meer mannen dan vrouwen in de gevangenissen, en dat bevestig ik met het Statistisch Jaarboek (1894) in de hand.

A) Op 32 terdood veroordeelden : 28 mannen en 4 vrouwen ;
B) Op 699 veroordeelden tot verbanning : 667 mannen en 32 vrouwen ;
C) Op 4.078 betichten voor 't assisenhof 3,447 mannen en 631 vrouwen ;
D) Op 229,243 vervolgden voor de boetstraffelijke rechtbank : 196.953 mannen en 32,190 vrouwen ;
Op 100 gevangenen : 85 tot 86 mannen en 14 tot 15 vrouwen.

Op de tweede vraag, welke de eerste verklaren moest, antwoordde de inzender :

« God alleen weet het juist ; doch iedereen kan dit vaststellen :

A) Op straat ziet men meer kleine jongens loopen dan kleine meisjes (eerste opvoeding minder verzorgd) ;
B) In de herbergen veel meer mannen dan vrouwen. Maar, integendeel men ziet in de kerken veel meer vrouwen dan mannen.

* * *

Die statistiek is nagenoeg dezelfde voor alle landen.

Het Statistiek Jaarboek voor België (1912) leert ons dat in 't jaar 1911 in ons land 38,407 mannen en 12.230 vrouwen eene veroordeeling opliepen. Onder de mannen waren de oud-veroordeelden zoo talrijk als zij die voor de eerste maal straf opliepen terwijl bij de vrouwen het getal oud veroordeelden bijna de helft minder was dan het getal der beginnelingen.

In hetzelfde jaar (1911) werden 4,089 mannen en 191 vrouwen naar bedelaarsgestichten gestuurd ; 2,474 mannen en 203 vrouwen naar toevluchtshuizen ; 804 jongens en 147 meisjes naar weldadigheidsscholen.

In hetzelfde jaar was het gemiddeld getal der opgeslotenen in centrale en andere gevangenissen : 4,459 mannen en 376 vrouwen ; 't is te zeggen, 92 tot 93 mannen op 100 gevangenen, en slechts 7 tot 8 vrouwen !

Men ziet het, de crimineele statistiek luidt ten onzent nog veel meer in 't voordeel der vrouwen dan in Frankrijk.

* * *

Wat blijkt uit die cijfers, onloochen-onomstootbaar ?

Dat de vrouwen, zedelijk gesproken, in algemeenen zin, beter en weerdiger zijn dan de mannen.

Nochtans, zij hebben niets te zeggen in zake wetgeving en bestuur, ofschoon hare belangen ten minste even zoo groot en eerbiedweerdig zijn als die der mannen.

Een domkop, een luiaard, een dronkelap, nietweerd beschikt, krachtens de Grondwet en de kieswetten, over het recht mede te werken tot het samenstellen der Kamers tot het benoemen van allerlei politieke en bestuurlijke lichamen ; maar de meest ontwikkelde, de vlijtigste, de deftigste, de weerdigste onder de vrouwen mag in dit alles niets te zien hebben — omdat zij eene VROUW is en het slachtoffer van een ellendig vooroordeel.

Zal dit eeuwig zóó blijven ?

We gelooven 't niet.

De beweging voor vrouwenstemrecht wint met den dag meer veld, en velen die eertijds schokschouderden als zij die kwestie hoorden opwerpen, zijn er thans vurige voorstaanders van. Ook zijn de meesten overtuigd dat er in België niets meer aan de kieswetten veranderd zal worden zonder dat het recht der vrouwen in aanmerking kome.

Het « Vrije Volk » voor het Gerecht.

Dinsdag en Woensdag werd voor de rechtbank van Tongeren de zaak opgeroepen door den koster Brauns, van Eysden, ingespannen tegen het *Vrije Volk*, van Tongeren *Le Peuple*, en *La Meuse*, die lasterende artikels te zijnen opzichte hadden afgekondigd, en tegen Senator De Blieck, die een interview over de zaak van Eysden in het luiker blad *La Meuse* liet verschijnen.

Ziehier eenige bijzonderheden over deze treurige zaak :

Op 16 October 1911, daags na de gemeentekiezing te Eysden, waar twee partijen zonder politieke kleur bestaan, werd Gerard Tommissen in eene woeling door eenen slag van eene schup gedood.

Zekere Leenders die eerst naar Holland gevlucht was, kwam zich gevangen geven en deed volledige bekentenissen, die hij later evenwel herriep.

Na een langdurig onderzoek werd hij op 7 December 1911 door de boetstraffelijke rechtbank van Tongeren tot 3 jaar gevangenis veroordeeld.

Hij ging in beroep tegen dit vonnis, en op 21 Januari 1912 verscheen de zaak voor het Beroepshof van Luik ; de verdediging deed nieuwe getuigen onderhooren, onder andere zekere Dirickx, die op stellige wijze de koster van het dorp, M. Brauns, beschuldigde. Leenders werd vrijgesproken.

De liberale en socialistische pers maakte van de ongelukkige zaak van Eysden een klerikaal schandaal, en hield niet op den koster te beschuldigen en de verdenking op het gerecht van Tongeren te werpen.

De Minister van Justicie werd ondervraagd over de werkeloosheid van het parket, door den liberalen senator De Blieck, die zich hierover door de *Meuse* liet interviewen, en zekere liberale kopstukken vormden zelfs een voorloopig komiteit om een gedenkteeken op te richten aan den ongelukkigen Tommissen die gevallen was als slachtoffer der vrijheid ! ! !

Alles werd in 't werk gesteld om den koster van Eysden te doen vervolgen. Een nieuw en grondig onderzoek had plaats, waardoor de volledige onschuld van den koster Brauns bewezen werd. Dirickx, de eenige getuige die hem had durven betichten herriep voor den onderzoeksrechter zijne beschuldiging, en werd later wegens valschen eed tot één jaar gevang veroordeeld. Op 7 November 1912 gaf de Raadskamer een bevel tot nietvervolging uit, en erkende aldus de volkomen onschuld van M. Brauns.

Deze laatste, die een jaar lang verdacht en op de snoodste wijze door den modder gesleurd werd, enkel en alleen omdat hij koster en dus katholiek was, kon zulks niet zonder gevolg laten.

M. Brauns heeft de uitgevers van het *Vrije Volk* — beter gekend onder den naam van het *Vuile Volk* — van *Le Peuple*, de *Meuse* en senator De Blieck, voor de rechtbank gedaagd, en eischt van elk 20,00 fr. schadevergoeding en inlasschingen in 20 gazetten van het land.

De rechtbank, die deze zaak te beoordeelen had, was samengesteld uit de heeren Nossent, voorzitter ; Neven en Lambrechts, rechters.

M^{tres} Indekeu en G. Meyers, vertegenwoordigen M. Brauns, koster.

Het *Vrije Volk* wordt verdedigd door M. Voncken ; MM^{rs} Royer, Journez, Noirfalize, Spineux en Barthels, verdedigen senator De Blieck en de andere lasterbladen.

Dinsdag en Woensdag deed Mr Meyers, in eene verpletterende pleidooi, op welsprekende wijze uitschijnen hoe lasterlijk en eerloos de antikatholiek bladen, en vooral het *Vrije Volk* en *Le Peuple* in deze zaak te werk gingen. Hij vraagt dat de eer van den koster, die maanden lang door de liberale bladen bevuild werd, eindelijk zou gewroken worden en dat hem de schadevergoeding worde verleend waarop hij recht heeft.

M. Spineux, vraagt dat de *Meuse* uit de zaak zou gesteld worden, aangezien de schrijver van het artikel M. Quenne, zich heeft laten kennen.

M. Indekeu, bestrijdt deze vraag zeggende dat de uitgever van een blad, volgens de wet, verantwoordelijk is voor al wat het blad schrijft.

De pleidooien dezer zaak zullen den 9 en 11 December voortgezet worden.

BUITENLAND

Frankrijk
Val van het Ministerie

Leening van 1 miljard 300 miljoen gestemd.

Dinsdag hernam men in de Fransche Kamer de bepreking der kolosale leening van 1 miljard 300 millioen frank.

Het debat was levendig en ingewikkeld. Verscheidene leden spraken ervoor en andere tegen. M. Malevy zegde onder andere dat die leening een lapmiddel is.

J. Brousse stelde voor de leening op 1 miljard, 500 miljoen te brengen.

Dat voorstel werd verworpen door 374 stemmen tegen 260.

Daarna stelde de regeering de kwestie van vertrouwen op eene leening, ten bedrage van 1 miljard, 300 miljoen

Deze werd aangenomen door 291 stemmen tegen 270.

M. Delpierre verdedigde een amendement, dat door M. Barthou werd aangenomen en luidende dat de rentekoepon nu en in het vervolg vrij zal zijn van de algemeene belasting op het inkomen, aan welke de mobilaire waarden zijn onderworpen,

Het kabinet stelde de kwestie van vertrouwen, nopens het amendement Delpierre.

Bij de stemming werd het amendement Delpierre, door de regeering aangenomen, verworpen door *290 stemmen tegen 265*, dus werd het ministerie Barthou in minderheid gesteld met 25 stemmen.

Engeland.

ZIJN EIGEN KIND ! — Een politieopziener uit de Woudsworthwijk te Londen was van dienst in het bureel, toen men hem kwam melden dat een knaapje door een camion-automobiel overreden en verpletterd was. Eenige oogenblikken later kwam de voerder van 't zware rijtuig met 't lijk van den verongelukten jongen naar het politiebureel. Het stoffelijk overschot, in een laken gewikkeld werd op eene bank gelegd. De voerman begon den politieopziener uit te leggen op welke wijze het ongeluk gebeurd was, en de policieman begon het proces-verbaal op te maken. Toen hij de persoonsbeschrijving hoorde en vernam welke kleederen het knaapje droeg, rees er een vreeselijke twijfel bij den politiebediende op. Hij liep naar de bank, rukte het laken van het lijk weg en stelde vast dat de gedoode jongen zijn eigen kind was !

— EENE EXECUTIE MET HINDERNISSEN. — Op de Bermudas verkeert men in groote moeilijkheden. Daar is een neger tot de doodstraf veroordeeld, maar het uitspreken van zulk een vonnis is iets anders dan het uitvoeren. De neger moest worden opgehangen en nu is er wel een officieele beul, maar deze heeft in zijne lange loopbaan nimmer een doodvonnis behoeven uit te voeren en hij voelde er blijkbaar weinig lust voor, nu, op zijn ouden dag, nog zulk een karweitje te doen. Hij verklaarde dus, dat hij te oud was. Toen wendden de overheden zich tot een soldaat, die wegens een misdrijf in de gevangenis zat en die men invrijheidstelling beloofde, met 20 pond sterling extra en vrij vervoer naar Engeland. Voor die toezeggingen bezweek de soldaat en hij verklaarde het gruwelijk werk te zullen verrichten. Een nieuwe moeilijkheid deed zich echter voor. Er was geen touw. Dit werd daarop door de marine overheden verstrekt en de terechtstelling kon dus plaats hebben. Maar de overheden hadden nu in letterlijken zin buiten den waard gerekend. De hotelhouders kwamen namelijk binnen om te protesteeren tegen de terechtstelling. Het ophangen van een misdadiger zou wellicht afschrikkend werken op de toeristen, die in den winter het eiland bezoeken en zij deden daarom het verzoek, de terechtstelling uit te stellen tot na afloop van het vreemdelingenseizoen. Dat hierdoor de doodsangst van den ongelukkige met maanden wordt verlengd, komt blijkbaar niet in aanmerking. Zal nu ook de soldaat, die als beul zou optreden, zooveel maanden langer in de gevangenis blijven !

Oostenrijk.

KEIZER FRANS-JOZEF. — De Norddeutsche Allgemeine Zeitung schrijft : Dinsdag 2 December zijn 65 jaar vervlogen sedert keizer Frans-Jozef den troon besteeg. De algemeene dankbaarheid over zijn wijs bestuur is den eerwaardigen heerscher door talooze betuigingen bij zijn 60jarig regeeringsjubileum en op zijn 80e verjaardag gebleken. Sedert dien heeft opnieuw het zoo vaak beproefde staatmansbeleid van Frans-Jozef tegenover ernstige vraagstukken gestaan. Ook op de laatste gebeurtenissen kan de Oostenrijksch Hongaarsche monarchie terugzien in het bewustzijn dat hare belangen met kracht en nadruk zijn behartigd. In onverbrekelijk bondgenootschap met Duitschland en Italië bekleedt de Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie in den raad der volkeren een belangrijke plaats.

Amerika.

AUTOMOBILISTEN-JUWEELENDIEVEN. — Te New-York werd een stoutmoedige diefte gepleegd in de 5e laan.

Op het oogenblik der diefte was er eene zeer drukke menigte in de straat. Plots stopte er een auto voor een juweelenwinkel. Vier kerels stapten uit het rijtuig, duwden de personen weg die voor de uitstalling te kijken stonden en stampten de spiegelruit aan stukken.

Vooraleer de ooggetuigen van hunne verslagenheid teruggekeerd waren, hadden de schurken zich reeds van eene groote hoeveelheid juweelen meester gemaakt en weer in den auto plaats genomen, die er met volle snelheid van doorreed.

Juist op het oogenblik dat het rijtuig zich in gang zette, kwamen policieagenten aangesneld. Zij schoten in de richting van den auto maar troffen geen doel.

De waarde van het gestolene kon nog niet vastgesteld worden ; het bedrag is echter zeer aanzienlijk.

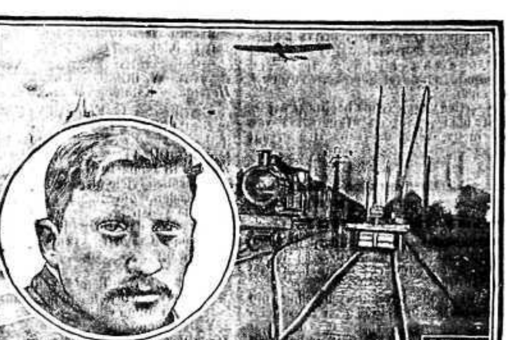

DE LUCHTVLIEGER HELEN,
die den Beker voor den langsten afstand gewonnen heeft.

De plaat beeldt hem af op het oogenblik dat hij in snelheid wedijvert met een expresstrein, nabij de stad Orléans.

BINNENLAND.

— DE PARLEMENTAIRE WERKSTAKING. — De algemeene raad van de socialistische partij vergaderde dinsdag morgend, om het voorstel te onderzoeken, uitgaande der groepen van Charleroi en streken, om tot de parlementaire werkstaking te besluiten. De afgevaardigden waren, voor het grootste deel, partijgangers van de staking. Zij zouden willen dat de socialistische volksvertegenwoordigers op een gegeven oogenblik de Kamer verlieten, om er slechts dan terug te komen, als de regeering de Grondwetsherziening zou toegestaan hebben. De socialistische volksvertegenwoordigers hebben gevraagd dat de staking slechts zou doorgaan, als heel de oppositie er mede instemt. De raad sloot zich bij die zienswijze aan.

— NIEUWE MIJNVERGUNNINGEN. — De regeering gaat eene nieuwe grondvergunning toestaan van 3,640 hectaren 36 aren, op het grondgebied der gemeenten Oostham, Quaedmechelen, Tessenderloo en Heppen (provincie Limburg) en Vorst, Meerhout en Olmen (provincie Antwerpen). De vraag gaat uit van de kempische maatschappij ter bevordering van de mijnnijverheid.

— DE KEMPISCHE KOLENMIJNEN. — Op het einde van 1912 telde men in de provincie Limburg tien vergunningen, zich uitstrekkende over eene oppervlakte van 31,482 hectaren. Zes vergunninghouders zijn reeds begonnen aan de gereedmakingswerken ; zij bezitten te zamen 18 669 hectaren. Het zijn de eigenaars van Winterslag, André Dumont onder Asch, de Zolder, Helchteren en St-Barbara. Buiten het personeel van de aannemers der werken waren er nog 537 mannen die in de putten arbeidden ; zij trokken te zamen 610,500 fr. aan dagloonen. De totale uitgaven van de vergunninghouders, voor gereedmaking, werken, aanleg van spoorwegen, bouwen van werkmanswoningen, aankoop van grond, beliepen voor het laatste dienstjaar op 10,506,000 fr. Van 1908, jaar waarop de werken begonnen werden, tot einde 1912, werd er 25,300,000 fr. uitgegeven. 't Zal niet lang meer aanloopen of men zal een begin kunnen maken met de uitbating van de steenkolen.

— EEN WONDERBARE KAM. — De prokureur van Munich heeft vervolging doen inspannen tegen eene maatschappij die haarkammen verkocht, welke, volgens de aankondiging, het haar deden groeien.

De kammen werden van 5 tot 40 fr. betaald en in werkelijkheid waren zij 1 fr. waard.

Niettemin werden 400,000 van die kammen aan den man gebracht.

Het proces zal van te meer belang zijn, daar verschillende geneesheeren er in betrokken zijn, omdat zij certifikaten geteekend hebben, waarin de kammen ten zeerste aangeprezen en goedgekeurd worden.

— Indien gij voor nieuwjaar drukwerken noodig hebt als : bezoekkaarten, facturen, kwijtingsbrieven, briefomslagen, brievenhoofden, postkaarten, mandaten, adressen voor pakken, vrachtbrieven, etiketten, memorandums enz., wendt U, zoo gij zoohaast mogelijk wilt bediend zijn, zonder uitstel ter Drukkerij **Collée**, Groote Markt, 37-39 te Tongeren.

— MOORD TE PRESLES (CHARLEROI). — Eene pachteres, Anastasie Pouleur, van deze gemeente, eene ronde doende op haar neerhof, zag dat het slot van de konijnenkooi was gebroken. Zij opende de deur en op hetzelfde oogenblik klonk een schot.

Zij liet een schreeuw en wilde vluchten, maar een tweede schot deed haar bloedend neervallen. Zij was deerlijk gekwetst.

Het gerucht had hare huisgenooten doen toesnellen, maar toen werden ook deze op schoten ontvangen, gelukkig zonder dat zij werden getroffen.

Zij vielen den moordenaar te lijve om hem te ontwapenen, waarin zij gelukten ; maar hij kon ontsnappen en vluchten.

In de remise vond men eenen zak met zes kiekens.

De moordenaar is gekend. Hij is een 20jarig daglooner, die over een paar jaren aangehouden werd onder verdenking van moord op zijnen oom. Na twee maanden voorloopige gevangenis moest men hem echter loslaten.

— De schoonste **bezoekkaarten** levert men ter drukkerij Collée, alwaar de prachtigste en nieuwste visietkaartletters gebruikt worden.

100 bezoekkaarten goed verzorgd en op stevig karton van af 1,25 fr. de 100.

∴ *Levenswijsheid.*

Verlies geen enkel minuut !
Zij kan veel en weinig geven ,
Er groeien uren, dagen uit,
En eind'lijk een verloren leven !

Ontdekt

4de VERVOLG

— Ik wil dit alles niet hooren, riep zijn toehoorderes, die doodsbleek was geworden plotseling uit, maar hij ging door, als had hij niets gehoord.

— Toen ge zeventien jaar waart, leerde hij u schilderen. Gij woondet toen meestal in Florence, ofschoon ge in 't volgend jaar tweemaal naar Amerika overstaakt. Gij werd langzamerhand een heel goede miniatuur-schilderes. Uw vader liet u zelfs Italiaansche en Oostenrijksche postzegels copieeren, om uw handigheid te toonen. Eens vroeg hij u, om een copie te maken van een Amerikaansch bankbiljet. Dienzelfden dag nog wist ge, dat hij leefde van het namaken van bankbiljetten.

Zij stond op, maar met een beweging, gebiedender dan waartoe men hem in staat zou achten, legde hij haar nogmaals het zwijgen op.

— Dienzelfden dag verliet gij hem. Gij gingt voor dien winter naar een Engelsche familie in Pisa. Zij namen u mee naar Londen. In Londen werktet gij twee jaar lang voor een zekere mevrouw Brooker-Cooper ; gij schilderdet gekleurde miniatuurtjes op porselein. Later begont ge zelfs een eigen atelier en ge schilderdet toen op ivoor. Gij hield van dit werk. Het beschermde u en bracht u in aanraking met vrouwen, alleen met vrouwen. Toen hoordet gij, dat er in New-York meer te verdienen was, en gij opendet een atelier in Thirty-Third Street.

« Gij hadt nog al veel bijval, maar gij waart niet zoo veilig meer en zelfs goede mannen kunnen een schoone vrouw het leven moeilijk maken. Den zomer daaraanvolgenden besloot gij in Rome door te brengen, om uit te rusten. Daar leerdet gij William Dunseith kennen, die in zijn auto een tocht van Cherbourg naar Napels maakte. Hij wilde u trouwen. Gij vroegt een jaar bedenktijd. Voordat het jaar om was echter, kwam hij weer naar Londen. Gij trouwdet in de St-George-kerk.

— Is dat alles ? vroeg zij, terwijl ze den man tegenover haar aanstaarde. Ze had zich niet verroerd. Haar gelaat verried geen ontroering. De eenige verandering in haar gezichtje was de doodelijke bleekheid.

— Is dat alles ? herhaalde ze en haar stem trilde van drift of verontwaardiging. De meeste verzonnen verhalen eindigen, als ik me niet vergis, met het huwelijk van de heldin !

— Dit kan helaas niet met een huwelijk eindigen ! zegde Weidler en zijn stem klonk nu niet meer aarzelend. Gij waart uit het leven van uw vader verdwenen, mevrouw Dunseith, en ge dacht dat zijn pad het uwe ook niet meer kruisen zou. Gij geloofdet dat te eerder, omdat zijn misdaden hem gebracht hadden, waar ze hem eenmaal moesten brengen. Ik bedoel, dat hij onder den naam van Alfred Rickey veroordeeld werd tot een gevangenisstraf van twintig jaar te Sing-Sing, wegens valschheid in geschrift en het maken van bankbiljetten. Voor een man van zijn leeftijd en wankele gezondheid beteekende dit eigenlijk levenslang. Dat wist gij wel. Maar daar wil ik nu niet over spreken.

Er was iets verlegens in zijn vriendelijk, maar alledaagsch gezicht, toen hij naar de zwaar ademende vrouw keek. Toen hij weer doorging, sprak hij echter weer op denzelfden bedaarden en overtuigenden toon.

— Ik moet het nu eerst hebben over een anderen man, iemand, die wat jonger is, een zekeren Crotty, — Pipe Crotty. Hij zat vijf jaar in Sing-Sing en was veroordeeld wegens meineed en afpersing ; hij is wat wij een chanteur noemen. Daar heeft hij altijd van geleefd. In Sing-Sing leerde hij Albert Rickey kennen en van hem hoorde Crotty, die heel best wist wat hij deed, dat hij u gauw kon opzoeken. Hij dreigde, dat hij uw verleden, zooals hij het noemde, zou bekend maken.

» Gij waart bang, dat uw echtgenoot zou hooren, wie uw vader werkelijk was — en gij schriktet terug voor het denkbeeld, dat uw man u in 't vervolg in gedachten altijd met dien boef zou verbinden. Gij kocht Crotty dus om. Gij kwaamt hem tegemoet in zijn pogingen, om chantage te plegen. Gij overhandigdet hem zelf om zoo te zeggen, het snoer paarlen en smaragden. Het snoer, dat zes maanden geleden gestolen werd. Gij maaktet dat hij het stelen kon. Crotty, die nu zeker van zijn zaak was, kwam natuurlijk terug. En om hem af te koopen, naamt ge dezen keer met uw eigen handen het diamanten halssnoer uit de brandkast, waarin uw man het had weggesloten. Crotty heeft die juweelen nu, en dat weet gij heel goed.

Ze had onbeweeglijk, zwijgend zitten luisteren, totdat hij uitgesproken had. Hij keek haar niet recht aan, maar scheen te weten, dat achter haar effen witte voorhoofd gedachten woelden, die ze wanhopig trachtte te ordenen, om nog eens den vijand tegemoet te treden, die haar zoo hopeloos verslagen had.

— Ge hebt een ontzettende fout begaan, zegde ze langzaam. En voor het eerst zag hij den hongerigen blik in haar droeve oogen.

Weidler stond op.

— Neen mevrouw Dunseith. Gij hebt een ontzettende fout begaan. Gij zijt niet eerlijk en oprecht geweest, toen oprechtheid alleen dit probleem had kunnen oplossen.

Een snik krampte op in haar keel.

— Ge bedoelt, dat ik ook een soort « chanteuse » ben, zooals ge dat noemt.

— Die fout meen ik niet. Uw man beschikt over zooveel millioenen. Het verlies van een diamanten halssnoer is voor hem niet van heel veel belang. Maar het verlies van het vertrouwen van zijn vrouw, van haar geloof in hem, dat moet voor hem oneindig bitter zijn.

Ze deed nog een vruchtelooze poging, nog eenmaal trachtte haar trots iets te redden.

— Ik vrees, klaagde ze met trillende stem, dat we te ver van de zaak afdwalen.

— Maar deze geschiedenis zal zich herhalen, drong Weidler. Deze moeilijkheid zal zich opnieuw voordoen. Die Crotty heeft nu eenmaal van u zijn slachtoffer gemaakt en nooit zal hij u meer loslaten. Hij zal u geld blijven afpersen. En telkens zal hij meer eischen dan den keer daarvoor.

Ze zat Weidler aan te staren met groote niets-ziende oogen. Prachtige oogen waren het. En het was balsem voor Weidler's eenvoudige ziel, dat er nu geen vijandschap meer in was te lezen.

Ze zat nog tegenover den detective, toen de deur openging en haar man de kamer binnen kwam. Dunseith's gelaat was bewolkt.

Hij was zoo met zichzelf bezig, dat hij niet eens zag, hoe bleek zijn vrouw zag en hoe haar schouders schokten.

— Nu is het uit, zegde hij norsch.

— Wat is uit ? wilde Weidler weten.

— Ik heb de dievegge gevonden. Zij heeft bekend, dat ze de diamanten gestolen heeft.

— Heeft ze bekend ? En Weidler, die zich zelf deze woorden hoorde herhalen, keerde zich om en keek Marion Dunseith aan.

— Alles, ging Dunseith voort, een blad papier voor zich uithoudende en Weidler zag, dat zijn hand beefde. En als ik het niet zwart op wit had. Als ik niet wist, dat het waar was, zou ik het nooit hebben kunnen gelooven !

— Waarschijnlijk niet, stemde Weidler toe, naar de punten van zijn schoenen kijkend.

— En dat die dievegge al dien tijd hier in huis is geweest ! En dat zelfs mijn vrouw nooit achterdocht gekregen heeft !

— Wat bedoelt ge toch ? vroeg Weidler, terwijl hij opkeek.

— Juist, wat ik zeg. Lucy Braley, de kamenier, heeft de diamanten gestolen. Zij heeft deze bekentenis achtergelaten.

Weidler had al lang geleerd om zijn trekken te beheerschen, wanneer zijn ontroering hem niet al te zeer meester werd. Hij zat nu maar naar het witte gezicht van mevrouw Dunseith te kijken, die op haar beurt haar man gadesloeg. Hij zag, dat Dunseith naar haar toekwam en haar het blad papier overreikte.

Weidler's loopbaan had gemaakt, dat hij niet gaarne een toestand zag, dien hij niet begrijpen kon. Een gevoel van verlammende teleurstelling maakte zich van hem meester. Hij was zeer terneer geslagen door deze onverdiende nederlaag. En toch, zelfs nu herinnerde hij zich zijn eersten vluchtigen indruk van haar — dat een schoonheid zooals de hare op de een of andere wijze altijd de liefde, de trouw van allen uit haar omgeving moest opwekken.

— Dan is deze zaak zeker afgeloopen, zegde de ongelukkige Weidler.

— Ja, de zaak is afgeloopen ! zegde de even ongelukkige heer des huizes.

En toen hij zag hoe zijn vrouw doodsbleek over de bekentenis van haar meid heen boog, ging hij naar haar toe en legde een hand op haar schouder. De beweging was heel gewoon, doch hij wist er oneindig veel trouw en mee gevoel in te leggen.

IV

Terwijl Weidler langzaam de breede trappen opklom, keek hij op zijn horloge. Het was om en bij middernacht en op zijn gewoonlijk zoo uitdrukkingloos gelaat waren nu duidelijk sporen van vermoeidheid te zien, die vertelden van een langen en moeilijken dag.

Hij op zijn beurt merkte onmiddellijk een verandering in het uiterlijk van Marion Dunseith op, toen hij het hem nu zoo vertrouwd geworden Louis Quinze salon binnentrad. En zij zelve was ook veranderd. Die achtelooze meerderheid had zij verloren. Zij zag er teerder, zelfs wat ouder uit — en het deed hem pijn, dat een schilderij, waarin hij zulk een genot had gevonden, nu voor eenigen tijd minder schoon was gemaakt door de wreede hand van het Noodlot.

— Ik heb naar u laten vragen, mijnheer Weidler, zegde ze met een flauw lachje, dat onmiddellijk verdween.

— Daar had ik op gehoopt, was zijn kalm antwoord.

— Maar ik heb gisteren morgen al getelefoneerd, begon ze, als vond ze dat er na dat antwoord een verklaring noodig was. En ik heb van dat oogenblik af gewacht.

— Ik zou wel eerder gekomen zijn, mevrouw Dunseith, maar ik heb het druk gehad — druk met werk, dat niet verwaarloosd kon worden. Werk, dat nu goddank klaar is !

Zij wachtte geduldig, tot hij uitgesproken had. Zij wachtte, alleen uit aangeboren beleefdheid, iets wat hem niet ontsnapte, want in haar diepe ellende had zij geen aandacht voor kleinigheden uit het dagelijksch leven.

— O, maar ik kan dit niet langer verdragen ! riep ze plotseling uit, met een onverwachten schok, die haar lichaam deed trillen. En eerst toen Weidler opkeek merkte hij, dat ze tranen in de oogen had.

— Wat kunt ge niet verdragen ? vroeg hij vaag.

— Het is niet waar, wat Lucy Braley in haar bekentenis heeft geschreven. Zij heeft de diamanten niet gestolen. Dat zou ze nooit kunnen hebben gedaan.

— Maar ze heeft toch bekend en haar vlucht heeft die bekentenis heel aannemelijk gemaakt.

— Die bekentenis was een leugen. Ze heeft haar met voorbedachten rade geschreven. Zij wilde de ware dievegge redden.

— Wie was dat de dievegge ?

Zij doorstond zijn blik, maar haar gelaat was even wit als de kant aan haar hals.

— Dat weet ge wel, zegde ze.

— Gij ook ?

— Natuurlijk ! snikte ze. Ik heb toch zelf de diamanten weggenomen. Ik ben de eenige dievegge in dit huis.

Zij keek door haar tranen naar Weidler, die onbewogen was blijven zitten.

— Dat wist ik, mevrouw Dunseith, erkende hij bedaard. Dat heb ik aldoor geweten ! Een oogenblik was ook op zijn goedig gezicht een schaduw van de smart, die de oogen van de vrouw over hem zoo tragisch maakte.

— Ik was te gelukkig, snikte ze opeens. Het is meer dan ik verdiende. Dat kon ook niet duren !

— Wat niet ? vroeg Weidler, die nu één en al vaderlijke deelneming was.

— Alles, was het vage antwoord van de diep ongelukkige vrouw.

Weidler zat onbewegelijk, geheel in de war nu door haar tranen.

— Hebt ge al geprobeerd — ik bedoel, hebt ge er al over gedacht... Hebt ge alles al met uw man bepraat, bracht hij eindelijk uit.

— Ik was er te bang voor, bekende ze. Ik ben te laf, om dat te durven !

Weidler wachtte verlegen, want ze schreide nu weer, niettegenstaande haar pogingen om kalm te blijven. Zij wreef haar oogen met haar belachelijk klein kanten zakdoekje en keek hem weer aan.

— Crotty zegde, dat hij met geld gratie voor... voor Alfred Rickey zou kunnen krijgen. Hij